

ע"פ 613/23 - ח'אלד סלימאן, תיסה בע"מ, אמפו חשמל ובניה בע"מ נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 613/23

לפני: כבוד השופט י' כשר

המבקשים: 1. ח'אלדסלימאן
2. תיסה בע"מ
3. אמפו חשמל ובניה בע"מ

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בנצרת (כבוד השופט ח' סבאג) מיום 8.12.2022
בת"פ 21439-07-17

תאריך הישיבה: ז' בשבט התשפ"ג (29.1.2023)

בשם המבקש 1: עו"ד ניזארחדאד

בשם המשיבה: עו"ד ארן בן-ארויה

החלטה

1. בפניי בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר בפועל לתקופה של 26 חודשים, שהוטל על המבקש 1 (להלן: המבקש) בגזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופט ח' סבאג) מיום 8.12.2022 בת"פ 21439-07-17, וזאת עד להכרעה בערעור שהוגש לבית משפט זה על-ידי המבקש.

עמוד 1

2. המבקש שימש בתקופה הרלוונטית כמנהל במבקשות 2 ו-3, חברות שבמניות האחת מחזיקה אשתו, ובשנייה אחיו (להלן: החברות). ביום 10.7.2017 הוגש לבית המשפט המחוזי בנצרת כתב אישום נגד המבקש, החברות ונאשמים נוספים, המייחס להם עבירות שונות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון); ופקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: פקודת מס הכנסה).

כתב האישום מגולל פרשה שבמרכזה עומד נאשם אחר, מר עמור, אשר מילא בין השנים 2009-2014 מספר תפקידים - מזכיר וגזבר מושב משמר הירדן (להלן: המושב) וחבר המועצה האזורית מבואות החרמון (להלן: המועצה). במסגרת תפקידו במועצה, שימש מר עמור כסגן וממלא מקום יו"ר המועצה, וכן חבר ועדת המכרזים וחבר הוועדה המרחבית לתכנון ובניה גליל עליון.

על פי הנתען בכתב האישום, מר עמור נטל לכיסו סך של 1,394,229 ש"ח מקופת המושב ומקופת תאגיד הקשור בו, בעיקר באמצעות משיכת שיקים, בעוד יתר הנאשמים בפרשה - בהם המבקש והחברות - סייעו לו בהסוואת מסלול הכספים וב-"איזון" יתרות החובה שנוצרו (ראו גם: ע"פ 2239/21 עמור נ' מדינת ישראל (30.9.2021)). מכתב האישום עולה כי במהלך השנים 2011-2012 סייעו המבקש והחברות למר עמור להסוות סך של 767,687 ש"ח מתוך הסכום הכולל באמצעות הוצאת חשבוניות פיקטיביות בעבור שירותים שלא סופקו למושב ואשר בגינם גם לא שולמה כל תמורה.

3. ביום 27.6.2022 הרשיע בית המשפט המחוזי את המבקש בעבירות הבאות: רישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק העונשין; איסור הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון; מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין; קיום והכנת פנקסי חשבונות כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, בכוונה לעזור לאחר להתחמק ממס, לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה; ושימוש במרמה, ערמה ותחבולה בכוונה לעזור להתחמק ממס, לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

ביום 8.12.2022 גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המבקש, והשית עליו עונש מאסר בפועל של 26 חודשים ועונשים נלווים. לבקשת המבקש במעמד מתן גזר הדין, בית המשפט המחוזי עיכב את עונש המאסר בפועל עד ליום 9.1.2023. ביום 9.1.2023 עוכב עונש המאסר בפועל פעם נוספת, לבקשת המבקש, וזאת עד ליום 23.1.2023.

4. ביום 22.1.2023 הגיש המבקש לבית משפט זה הודעת ערעור, אשר נסבה הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין. בד בבד, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת עליו במסגרת פסק הדין. בשים לב למועד כניסתו למאסר, הוריתי באותו היום על מתן צו ארעי לעיכוב ביצוע עונש המאסר עד למתן החלטה אחרת.

5. בבקשתו לעניין עיכוב הביצוע, טוען המבקש כי סיכויי ערעורו טובים, וכי עיכוב הביצוע נדרש על מנת שלא לרוקן מתוכן את ערעורו על גזר הדין. באשר לעברו הפלילי, המבקש מצוין כי חרף העובדה שקיימות לחובתו הרשעות קודמות, הוא לא ריצה עונש מאסר בפועל קודם לכן, וכי אין מדובר בהרשעות מכבידות. באשר לחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, המבקש טוען כי בכוונתו לערער על קביעותיו של בית המשפט המחוזי, וכי: "מדובר בעבירות המתייחסות לתקופה של לפני יותר מ-10 שנים, ואין מסוג העבירות המחייב את כליאתו המיידית של הנאשם בטרם מיצה את זכות הערעור". בנוסף, מפרט המבקש את נסיבותיו האישיות אשר מצדיקות, לשיטתו, את עיכוב ביצוע עונש המאסר, ובכלל זה היותו נכה בשיעור של 48%; והיותו המטפל העיקרי בבנו הנכה.

6. המשיבה מתנגדת לבקשת עיכוב הביצוע. לשיטתה, סיכויי הערעור "אינם מהמשופרים", בשים לב לכך שנימוקי הערעור מכוונים כלפי קביעות מהימנות וממצאי עובדה, בהם אין ערכאת הערעור נוטה להתערב. עוד טוענת המשיבה כי בשים לב להיקף המעשים ולעבירות בהן הורשע המשיב, תקופת המאסר שנגזרה אינה חורגת ממדיניות הענישה הנוהגת, כך שסיכויי הערעור על גזר הדין נמוכים אף הם. עוד מוסיפה המשיבה בהקשר זה כי אורכה של תקופת המאסר כשלעצמה מהווה שיקול נכבד לדחיית הבקשה, משאין מדובר בתקופה קצרה.

7. לאחר עיון, ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים בדיון שנערך בפניי ביום 29.1.2023, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

כלל הוא כי נאשם שהורשע ונגזר דינו יחל בריצוי עונשו באופן מיידי, ואין בהגשת ערעור כשלעצמה כדי להצדיק את עיכוב ביצוע גזר הדין. יחד עם זאת, לבית המשפט מסור שיקול דעת לעכב את ביצוע עונש המאסר בהתקיימן של נסיבות מתאימות, המצדיקות את עיכובו חרף האינטרס הציבורי באכיפתו המיידית. במסגרת זו יש לבחון את העבירה ונסיבות ביצועה; משך תקופת המאסר; סיכויי הערעור; עברו הפלילי של המבקש והתנהגותו במהלך המשפט; נסיבותיו האישיות של המבקש; ואופיו של הליך הערעור, דהיינו – האם מדובר בערעור על חומרת העונש בלבד, או שמא גם על הכרעת הדין – ולאזן בין השיקולים השונים בגדרו של המקרה הפרטני (ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 241 (2000) (להלן: עניין שוורץ); ע"פ 5957/12 אוהב-ציון נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (2.1.2013) (להלן: עניין אוהב-ציון)). ואולם, אין מדובר ברשימה 'סגורה' של שיקולים (עניין שוורץ, בפסקה 19; ע"פ 2644/14 אלקשעאלה נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (28.5.2014)).

8. בבחינת ענייננו בראי אמות המידה שהותוו בעניין שוורץ, דומה כי ניתן להצביע על שיקולים לכאן ולכאן:

(-) חומרת העבירה ונסיבות ביצועה – אין חולק כי מדובר בעבירות צווארון לבן חמורות, לרבות שוחד, ובית המשפט המחוזי אף עמד בהרחבה על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלו בגזר דינו.

(-) אורכה של תקופת המאסר – סבורני כי מדובר במקרה "גבולי": אין מדובר בתקופה קצרה, לגביה ברי שעיכוב הביצוע נדרש כדי למנוע ריקון הערעור מתוכן מעשי. ברם, גם אין מדובר בתקופה ארוכה, מהסוג המהווה שיקול כבד-משקל נגד עיכוב הביצוע.

(-) סיכויי הערעור – בזהירות המתבקשת, ומבלי לטעת מסמרות, די אם אומר כי ניצבת בפני המבקש משוכה גבוהה בערעורו על הכרעת הדין, בהינתן קביעות המהימנות הברורות של הערכאה הדיונית. יחד עם זאת מדובר, על פניו, בתיק מורכב, ולא ניתן לקבוע שסיכויי כשלעצמם מהווים שיקול כנגד היענות לבקשה.

(-) עברו הפלילי של המבקש והתנהגותו במהלך המשפט – כפי שציין בית המשפט המחוזי, עומד לחובתו של המבקש עבר פלילי רלוונטי, נוכח הרשעותיו הקודמות בעבירות שימוש במסמך מזויף, קבלת דבר במרמה ובעבירות נוספות לפי פקודת מס הכנסה. יחד עם זאת, עולה כי עבירות אלו קדמו להגשת כתב האישום במקרה דנן. באשר להתנהגותו במהלך המשפט, יצוין כי המבקש לא נעצר במהלך ההליך, ולא הוטלו עליו תנאים מגבילים.

(-) נסיבותיו האישיות של המבקש- סבורני כי אכן, כטענת המבקש, מדובר בנסיבות אישיות לא פשוטות, אשר יש מקום להתחשב בהן.

(-) אופיו של הערעור- כאמור, הערעור מופנה הן כלפי הכרעת הדין והן כלפי גזר הדין.

9. בנסיבות העניין, מצאתי לנכון להתחשב בשיקול נוסף - והוא העובדה שהעבירות המיוחסות למבקש בוצעו לפני כעשור. בנסיבות אלו, דומה כי השיקול שעניינו ענישה מיידית מאבד, למצער במידה מסוימת, ממשקלו (ראו והשוו: ע"פ 8313/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (7.12.2022); עניין אוהב-ציון, פסקה 19).

משאלו הם פני הדברים, מצאתי כי יש במכלול נסיבות העניין, ובכלל זה נסיבותיו האישיות של המבקש וחלוף הזמן, כדי להביא לקבלת הבקשה.

10. לפני סיום, מוצא אני לנכון להדגיש כי אין לראות בהחלטה זו משום קביעה לפיה בכל מקרה בו חולפת תקופה ממושכת בין מועד ביצוע העבירה לבין ההרשעה, יהיה בעובדה זו, כשלעצמה, כדי להביא לקבלת בקשת עיכוב ביצוע עונש מאסר. בדומה, אין לראות בהחלטה זו משום קביעה גורפת לפיה חלוף תקופה ממושכת כאמור, ועונש מאסר לתקופה כאורכה של התקופה בנסיבות דנן, מהווים, כשלעצמם ואפילו יחד, נסיבות בהן יש להורות בהכרח על עיכוב ביצוע עונש מאסר. יחד עם זאת, לעמדתי, מקום בו כפות המאזניים לעניין מתן צו לעיכוב ביצוע, לאור כלל נסיבות העניין, הינן מעוינות פחות או יותר; ובפרט כאשר הנאשם לא נעצר או נשלח לחלופת מעצר לאורך כל התקופה - יכולה הנסיבה של חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות להטות את כפות המאזניים לעבר קבלת הבקשה.

11. סוף דבר: אני מורה על עיכוב ביצוע של עונש המאסר בפועל שהוטל על המבקש עד למתן הכרעה בערעור. למען הסר ספק, יתר רכיבי גזר הדין אינם מעוכבים. צו איסור היציאה מהארץ שהוטל על-ידי בית המשפט המחוזי יותר על כנו.

ניתנה היום, י"א בשבט התשפ"ג (2.2.2023).

ש ו פ ט